

Правила розв'язування задач з кінематики

- 1.Зробити схематичний малюнок, на якому показати траєкторію руху точки і вибрану систему відліку.
2. Визначити вид руху вздовж кожної з координатних осей.
- 3.Для кожної осі показати на малюнку всі кінематичні характеристики руху: початкову швидкість, прискорення, кінцеву швидкість, переміщення.
- 4.Записати кінематичний закон руху у векторній формі і в проекціях на вибрані осі координат.
- 5.Розв'язати отриману систему рівнянь і знайти шукану величину.

Методика розв'язування графічних задач з кінематики

Для розв'язування графічних задач треба знати графіки найпростіших елементарних функцій і вміти їх досліджувати.

Треба навчитися:

- 1)читати графіки;
- 2)графічно представляти умову задачі для наступного визначення за графіком певної фізичної величини;
- 3)за графіком залежності однієї фізичної величини від іншої будувати графіки залежностей між іншими фізичними величинами.

Зверніть увагу на те, що залежність координати і переміщення від часу у рівноприскореному русі квадратична. Формули координати переміщення для такого руху – це квадратичні функції, графіками яких будуть параболи.

$y=ax^2+bx+c$ – (1) квадратична функція

$$\left\{ \begin{array}{l} x = x_0 + v_{0x}t + \frac{a_x t^2}{2} \\ s_x = v_{0x}t + \frac{a_x t^2}{2} \end{array} \right. \text{кватратичні функції}$$

З математики відомо, що, якщо $a > 0$ (див. формулу (1)), то вітки параболи спрямовані угору, а якщо $a < 0$, то вниз.

Для переміщення і координати це означає, що, якщо проекція прискорення $a_x > 0$, то вітки параболи будуть спрямовані угору, а якщо $a_x < 0$, то вниз.

Для побудови графіка треба спочатку визначити, яким значенням t відповідає $S_x = 0$ або $x = 0$.

Таким чином можна знайти і час, якому відповідає вершина параболи. Якщо $t = 0$, то $S_x = 0$ і $x = x_0$.

Методика розв'язування задач на закон додавання швидкостей і переміщень

Зверніть увагу:

- 1) Швидкості, переміщення, координати для одного й того самого тіла різні у різних системах відліку.
- 2) Не залежать від вибору системи відліку тільки час t прискорення a .
- 3) При розв'язуванні задач з кінематики треба всі фізичні величини, які входять в певні кінематичні рівняння, брати в одній системі відліку (СВ).
- 4) Перехід від однієї СВ до іншої здійснюється за допомогою закону додавання швидкостей.

Правила розв'язування задач на закон додавання швидкостей

1. Зробити схематичний малюнок, на якому показати задані тіла і швидкості їх руху.
2. З'ясувати, рух якого тіла буде розглядатися в даній задачі.
3. Вибрати тіла, відносно яких буде розглядатися рух даного тіла, і зв'язати з ними нерухому і рухому системи відліку.
4. Швидкостям, що показані на малюнку, присвоїти буквені індекси.
5. З'ясувати, в якій системі відліку раціональніше розв'язувати задачу.
6. У вибраній системі відліку записати у векторній і скалярній формі необхідні кінематичні рівняння, з яких можна знайти шукану величину.
7. Записати закон додавання швидкостей у векторній формі і в проекціях на вибрані осі координат. Якщо вектори швидкостей направлені під кутом один до одного, то дозволяється геометричне розв'язання одержаного трикутника швидкостей.
8. Розв'язати всі одержані рівняння і знайти шукану величину.